

1 Medicijn

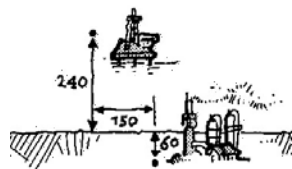
In een ziekenhuis wordt door middel van een chemische reactie een medicijn aangemaakt. Voor de hoeveelheid medicijn H (in cm^3) na t minuten vanaf het begin van de reactie geldt bij benadering:

$$H = \frac{20t}{t+5}$$

Teken de grafiek van H op de GR.

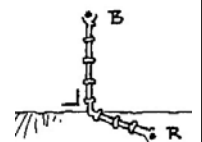
- a. Wat weet je van de hoeveelheid medicijn als t groot is? Toelichten.
- b. Bereken langs algebraïsche weg hoe groot de reactiesnelheid is bij het begin van de reactie, dat is de snelheid in cm^3/min waarmee het medicijn in het begin wordt aangemaakt. En ook na 5 minuten.
- c. Hoe groot wordt de reactiesnelheid op den duur? Toelichten.
- d. Bereken langs algebraïsche weg hoeveel minuten na het begin van de reactie er 18 cm^3 medicijn is.

- 2** Van een boorplatform B in zee naar een raffinaderij R moet een pijpleiding gelegd worden. De afstanden (in km) staan in de tekening hiernaast.

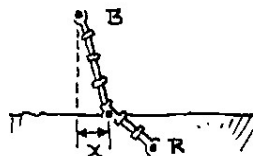

Het leggen van de leiding in de zeebodem kost € 20 000 per km en over land € 7 000 per km.

- a. Bereken hoe groot de kosten zijn als de pijpleiding wordt aangelegd zoals hiernaast.

De aanlegkosten K (in euro) hangen af van de afstand x (in km), zie het plaatje hiernaast.

- b. Toon aan dat:

$$K = 20000\sqrt{x^2 + 57600} + 7000\sqrt{x^2 - 300x} + 26100$$

- c. Bereken langs algebraïsche weg $K(70)$.

Er is één waarde van x waarbij K minimaal is.

- d. Welke waarde van x is dit. Licht je antwoord toe.

3 Concentratie van medicijnen

Werkzame stoffen in medicijnen worden in het bloed opgenomen en daar weer afgebroken. Dit afbraak-proces gaat meestal exponentieel en kan dan beschreven worden met een formule van de vorm:

$C = a \cdot 10^{-kt}$, hierbij is C de concentratie in mg/liter en t de tijd in uren. De constante a wordt bepaald door de dosering en de constante k door de snelheid van het proces. (a en k zijn beide groter dan 0.)

De tijd waarin de concentratie van een werkzame stof halveert, heet de *halfwaardetijd*.

De concentratie van een werkzame stof is:

$C = 3 \cdot 10^{-t}$. Dus $a=3$ en $k=1$.

- a. Bepaal de halfwaardetijd in minuten nauwkeurig.
- b. Met hoeveel mg/liter neemt C af gedurende de eerste minuut? Controleer je antwoord met behulp van de afgeleide van C .

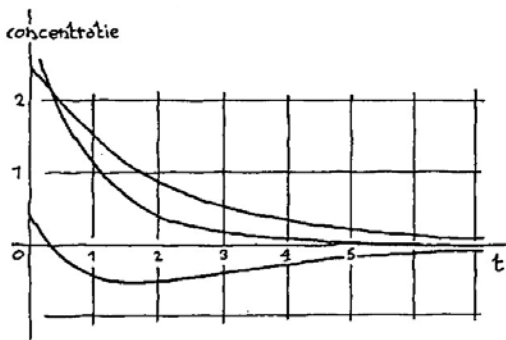
Een pijnstiller heeft vaak bijwerkingen; hij veroorzaakt bijvoorbeeld maagklachten. Om de bijwerkingen tegen te gaan, wordt vaak nog een medicijn gegeven.

Een patiënt heeft twee werkzame stoffen in zijn bloed; de concentraties hiervan zijn:

$C_1 = 3 \cdot e^{-t}$ en $C_2 = 2\frac{1}{2} \cdot e^{-0,5t}$.

Hieronder zijn de grafieken van C_1 en C_2 en ook die van het verschil $C_1 - C_2$ getekend.

- c. Er is een waarde van k , zó, dat $C_1 = 3 \cdot 10^{-kt}$. Bereken k in twee decimalen.

Het concentratieverschil mag niet te groot worden.

- d. Bereken langs algebraïsche weg op welk tijdstip het maximale concentratieverschil bereikt wordt.

4 Bereken de afgeleide van de volgende functies.

1. $y = \sqrt{2}$
2. $y = x \cdot \sqrt{2x+1}$
3. $y = x + \sqrt{2x+1}$
4. $y = 300 \cdot 2^{0,1x} + 1000x$
5. $y = 300x \cdot 2^{0,1x}$